(7) 50826

FACULTATEA DE MEDICINĂ DIN BUCURESCÏ

IMPORTANŢA

ŞI

EVOLUŢIUNEA MEDICINEÏ LEGALE

Leçon d'ouverture

LECŢIUNE DE DESCHIDERE

DE

DR. M. MINOVICÏ
PROFESOR SUPLINITOR

BUCURESCI

TIPOGRAFIA «DREPTATEA» STRADA SĂRINDAR, 10. TELEFON, 15
1897.

(67)

FACULTATEA DE MEDICINĂ DIN BUCURESCĬ

IMPORTANŢA

ŞI

EVOLUȚIUNEA MEDICINEĬ LEGALE

LECŢIUNE DE DESCHIDERE

DE

DR. M. MINOVICĬ
PROFESOR SUPLINITOR

BUCURESCI

TIPOGRAFIA «DREPTATEA» STRADA SĂRINDAR, 10. TELEFON, 15.
1897.

A Monsieur le Professeur R. Blanchard. avec mes hommages mes amitiés et mes meilleurs souvenirs Minovici

I.

Domnilor,

Mulţumesc cu recunoscinţă D-luĭ Decan, vechiuluĭ şi iubituluĭ meŭ profesor D. Dr. *Măldărescu*, pentru cuvintele elogióse ce-mĭ adreséză, presentându-mĕ Domniilor-vóstre şi nu vĕ disimulez de loc emoţiunea ce simt urcând treptele aceste̮ĭ catedre de la care sunteţĭ obicĭnuiţĭ a audi vocile autorisate ale distinşilor D-v. Profesorĭ.

Domnilor,

Mi s'a făcut cinstea să mi se încredinţeze suplininţa catedreĭ de Medicina-Legală de la acéstă facultate. Sciţĭ, că până acum Medicina Legală şi Clinica bólelor mintale formaŭ o singură catedră şi că acum în interesul învĕţământuluĭ acéstă catedră s'a separat în douĕ, astfel că D. Prof. *Sutzu* titularul ambelor catedre a optat pentru clinica bólelor mintale, rĕmâind vacantă a Medicineĭ-legale.

Sarcina ce mi se încredinţéză într'un mod provisoriŭ o simt cu atât maĭ grea, cu cât vin se umplu un gol lăsat de unul din ceĭ maĭ distinşĭ şi iubiţĭ profesorĭ.

Nu este rolul meŭ să fac acum elogiul Profesoruluĭ *Sutzu*, care încă se găsesce printre noĭ şi căruia îĭ urăm mulţĭ anĭ ca să pótă ilustra corpul profesoral al acesteĭ facultăţĭ.

Ţin însă să spun, şi acésta o cred de datorie a mea,

ca vechiŭ elev şi asistent al Profesoruluĭ *Sutzu*, că tóte progresele pe care Medicina-legală şi învĕţământul bólelor mintale le-a făcut ţara nóstră, se datoresc D-sale, care în timp de aprópe 18 anĭ şi-a îndeplinit cu sciinţa şi cu autoritatea câştigată, îndoita sarcină de profesor de Medicina-Legală şi Mintală, şi dacă astă-ḑĭ Medicina-Legală este representată în ţara nóstră într'un mod demn acésta se datoresce D-sale şi ca elev al D-sale şi representant al Medicineĭ-Legale în Capitală profit de acéstă ocaziune ca să-ĭ plătesc tributul meŭ de recunoscinţă şi omagiĭ.

Domnilor,

Dacă aş fi titularul acesteĭ catedre, nu v'aş cere de loc indulgenţa Dv., căcĭ un profesor nu trebue să fie cruţat, ca suplinitor însă am dreptul sĕ vĕ cer cel puţin concursul. Nu sunt un necunoscut pentru Dv. şi sciţĭ că dorinţa de a munci nu-'mĭ lipsesce, ast-fel că concursul ce vi-l cer 'mĭ este indispensabil pentru a mĕ putea achita de sarcina ce mi s'a încredinţat.

'Mĭ voiŭ pune tóte silinţele ca cel puţin, dacă nu voĭ putea umple golul lăsat de d. Prof. *Şutzu* în învĕţământul Medicineĭ Legale, să vĕ stimulez la o îndoită muncă pentru ca ast-fel să fiţĭ compensaţĭ prin Dv. înşivĕ de lipsa ce o veţĭ simţi.

Vĕ voiŭ fi o călăuză utilă, vĕ voiŭ pune la disposiţie experienţa ce am câştigat-o în timp de 14 anĭ de muncă numaĭ pe terenul Medicineĭ-Legale, singurul titlu de altfel care a contribuit ca să mi se încredinţeze suplininţa acesteĭ importante catedre.

Domnilor,

Este un obiceiŭ la cele maĭ multe catedre ale învĕţământuluĭ superior, de a se consacra prima lecţiune unuĭ subiect special. Acéstă lecţiune pentru profesoru respectiv este o expunere de principiĭ, iar pentru elevĭ o aruncătură generală de ochĭ asupra unuĭ colţ special al sciinţeĭ şi un rezumat sintetic al cunoscinţelor ce aŭ de învĕţat.

Impărtăşind acest obiceiŭ am ales astă-zi ca lecţiune: *Importanţa Medicineĭ-Legale şi evoluţiunea eĭ de la origine şi până astă-ḑĭ.*

Intr'o singură lecţiune D-lor, bine înţeles nu voiŭ putea sĕ vĕ expun de cît în liniĭ marĭ fasele prin care a trecut acéstă importantă ramură a medicineĭ, căcĭ Dv. sciţĭ că tóte sciinţele, tóte instituţiunile, aŭ avut începuturile cele maĭ modeste.

Fie ómenĭ, fie însuşĭ instituţiunile, începuturile sunt lente şi primele progrese sunt cele maĭ dificile de făcut.

Medicina-Legală, trebue să vĕ spun, a avut acelaşĭ început şi după cum veţĭ vedea maĭ bine în cursul desvoltăreĭ sale, ea a fost maĭ modestă de cât cele alte ramurĭ ale medicineĭ, ea a fugit de monumente aşedaţe pe nisip şi s'a mulţumit să'şĭ clădească o locuinţă mică provisorie chiar, dar în care să pótă găsi în orĭ-ce moment repausul şi chiar refugiul în contra intemperielor.

Sunt încredinţat, D-lor, că cercetările trecutuluĭ sunt pentru noĭ pline de învĕţăminte şi comptez să vĕ arăt că Medicina-Legală ca şi cele-alte ramurĭ ale sciinţeĭ medicale a avut un mers constant înainte. In evoluţia sa, a împrumutat în drépta, în stînga şi a luat o adevĕrată parte la progres.

Ea a mers cu paşĭ şi ţinuta sciinţelor medicale, însă urmându-le, căcĭ noĭ mediciĭ-legişţĭ nu suntem ómenĭ de avangardă.

Medicineĭ-Legale, care până maĭ acum câţĭ-va anĭ i se discuta titlurile şi dreptul de a purta un nume, astă-ḑĭ i s'a dat locul şi drepturile ce merita; adică acelea de a forma o ramură separată de cele alte ramurĭ ale medicineĭ cu învĕţămêntul şi organisarea eĭ specială.

In adevĕr, Domniĭ meĭ, orĭ-ce s'ar zice, Medicina-Legală este o ramură cu totul specială, cărea trebue să'ĭ consacri maĭ mult póte de cât orĭ-căreĭ specialităţĭ, tot timpul şi tótă munca.

Incontestabil, baza Medicineĭ-Legale, solul eĭ matern cum zice Hoffmann este: *sciinţa medicală,* de aci 'şĭ procură ea tóte mijlócele, de aci 'şĭ trage toate elementele ce o constituesc.

Progresele, desvoltările Medicineĭ-Legale nu depind de cât de progresele şi de resultatele noilor investigaţiunĭ pe care medicina le face neîncetat.

De şi domeniul Medicineĭ-Legale e hotărât de numěrul cestiunilor juridice ce cer intervenirea medicală, tutuşĭ progresele medicineĭ aŭ făcut şi fac pe fie-care zi Medicina-Legală să progreseze neîncetat şi să determine chiar reforme în acord cu sciinţa în procedură şi codul penal.

Acéstă strânsă legătură a Medicineĭ-Legate, cu tóte sciinţele medicale face, că chiar modul în care se tratéză cestiunile, chiar principele pe carĭ le stabileşte, să conserve un caracter medical.

Tóte ramurile Medicineĭ sunt tributare Medicineĭ-Legale: *Anatomia, Fisiologia, Patologia externă şi internă, Obstetrica, Materia medicală, Terapeutica, Igiena* sunt utilisate saŭ tóte de odată saŭ rând pe rând,

Medicina-Legală recurge asemenea fórte des la sciinţele fisico-chimice şi naturale.

Cu tóte aceste, Domnilor, Medicina-Legală este o sciinţă cu totul specială.

Ceea ce face din Medicina-Legală o sciinţă cu totul specială este, maĭ întâiŭ *scopul eĭ.*

Scopul Medicineĭ-Legale este în adevěr, cu totul deosebit de scopul medicineĭ în general, scopul eĭ este eminamente juridic, este prescris şi fixat prin lege.

Pentru a aplica dar, cunosciinţele medicale în justiţie se cere, înainte de tóte, o cunóscere perfectă a acestuĭ scop, o cunóscere adâncă a legeĭ şi a interventiunilor eĭ.

Al doilea, ceea ce face din Medicina-Legală o sciinţă specială este *interpretarea cu totul particularŭ a faptelor medicale.*

Alt-fel interpretă o rănire, de exemplu un medic-legist, şi alt-fel un chirurg, medicului-legist i se cere o preciziune cu totul minuţiósă pentru determinarea unor fapte indiferente cu desăvârşire practiceĭ medicale şi tocmaĭ din aceste fapte el trebue să tragă concluziele necesare justiţieĭ.

Pentru acésta medicul-legist trebue să aibă órecarĭ cunoscinţĭ de Codul şi Procedura penală, căcĭ de ce folos va fi justiţieĭ când, un medic chemat să se pronunţe asupra uneĭ rănirĭ, va descri rana fórte exact din punct de vedere chirurgical şi nu va arĕta de loc dacă acéstă rană presintă vre-unul din caracterele ce intereséză pe judecător în pronunţarea sentinţeĭ?

Altreilea, ceea ce face din Medicina-Legală, o sciinţă aparte, este *aplicarea în mod cu totul special a sciinţelor medicale.*

Ast-fel Medicina-Legală se servă de Igienă şi Terapeutică de exemplu, în aprecierea prognosticuluĭ uneĭ rănirĭ, în casurile de responsabilitate medicală etc., cestiunĭ cu totul strĕine de scopul medical al acestor sciinţĭ.

In sfêrşit, Domnilor, Medicina-Legală *coprinde un numĕr de cestiunĭ, carĭ îĭ sunt propriĭ, precum asfixiele, infanticidele, atentatele la pudóre, etc.*, carĭ trebuesc învĕţate şi studiate aparte.

Şi din acest punct de vedere, dacă Medicina-Legală, împrumută de la Patologie, Anatomie, Fisiologie etc., maĭ tóte elementele sale, pe carĭ le utiliséză însă, în mod cu totul particular, ea, la rêndul eĭ a mărit domeniul cunoscinţelor medicale.

Medicineĭ-Legale se datoresce studiul întreg al distrugereĭ corpuluĭ omenesc, efectele primeĭ respiraţiunĭ, semnele şi mecanismul morţeĭ, cercetările asupra avortuluĭ, asupra efectelor parturiţiuneĭ, întréga istorie a infanticidelor, cercetărĭ speciale asupra rănirilor, asupra maladielor simulate, asupra asfixiilor, asupra alienaţiuneĭ mintale; tot Medicineĭ-Legale se datoresce întréga sciinţă a toxicologieĭ, iar acum în urmă, importantele descoperirĭ Zoologice, carĭ consistă în determinarea dateĭ îngropăreĭ cadavrele, dupĕ felul insectelor găsite pe ele.

Acestea sunt în scurt, D-lor, caracterele, carĭ fac din Medicina-Legală o sciinţă aparte şi carĭ credem, că arată în de ajuns cât de gravă e erórea acelora carĭ susţin că nisce cunoscinţĭ medicale solide sunt de ajuns pentru a îndeplini rolul de medic-legist.

Astă-ḑĭ când domeniul Medicineĭ a devenit atât de vast în cât e peste putinţă a fi exploatat întreg de cine-va, diploma de doctor în medicină nu póte fi în de ajuns pentru a resolva şi cestiunile atât de variate ce se presintă în practica judiciară: Trebue ca un medic să se consacre acesteĭ sciinţe, să se specialiseze şi în Medicina-Legală ca şi în cele-l-alte ramurĭ ale medicineĭ, pentru ca să devie un medic-legist competinte şi cu autoritate.

Biblioteca unuĭ medic, orĭ càt de mare ar fi, nicĭ-o-dată nu va fi suficientă a rĕspunde tuturor cestiunilor ce se pot pune în justiţie.

La noĭ maĭ cu sémă, unde fie-care din D-vóstră, va fi chemat ca medic de oraş, de judeţ, saŭ de plasă, să facă constatărĭ medico-legale, nevoia unuĭ studiŭ serios al medicineĭ Legale se impune.

Numaĭ prin asemenea studiŭ se vor putea în viitor evita gravele erorĭ ce se fac zilnic şi se va putea ajunge la dobêndirea aceleĭ calităţĭ principale ce trebue s'o aibă un medic-legist şi care consistă, dupĕ cum se exprimă Vibert în: *a sci să distingĭ într'o cestiune aceea ce este perfect demonstrat de ceea ce nu este de cât probabil, nesigur saŭ îndoios şi să exprimĭ într'o formulă clară şi precisă conclusiunĭ carĭ corespund exact opiniuneĭ ce se degagează din examinarea raţionată a faptelor.*

Şi cu atât maĭ mult se cere, la noĭ, mediculuĭ, consecinţĭ serióse de Medicină-Legală, cu cât cel maĭ mare numĕr din magistraţĭ, din cauza lipseĭ unuĭ studiŭ de Medicină-Legală la Facultatea de Drept, sunt strĕinĭ cu desăvărşire de acéstă sciinţă, ceea ce face că medicul se găseşte de nenumĕrate orĭ faţă de nişte întrebărĭ imposibile saŭ inutile.

Şi sunt numeróse, Domnilor, cazurile în carĭ justiţia are absolută nevoe de intervenirea mediculuĭ.

In adevĕr, medicul nu este chemat să intervie în legislaţia nóstră de cât în virtutea a douĕ articole (42 şi 43) din procedura penală şi a unuĭ singur articol din codul civil (art. 67), adică în cazurile de crimă şi de delict şi orĭ de câte orĭ e bănuială de o mórte violentă.

Cu tóte acestea, nu se póte îndeplini fără concursul

mediculuĭ, dispoziţiile articolelor 167 şi 286 din Codul civil, relative la constatarea timpuluĭ, când femeia a rĕmas însărcinată, dispoziţiile art. 155, 435 şi 869 Codul civil, carĭ reclamă constatarea stăreĭ mintale a unuĭ individ.

De asemenea dispoziţiile relative la scuzarea martorilor (art. 80 P. p.) a juraţilor (art. 287 P. p.) carĭ n'aŭ putut să'şĭ îndeplinéscă, acéstă datorie cetăţenéscă la scutirea de a fi tutore (art. 375 C. c.) la scutirea de serviciul militar, nu se pot îndeplini fără intervenirea mediculuĭ.

In afară de acestea, sunt nenumĕrate crime şi delicte pe carĭ justiţia nu le póte stabili şi asupra gravităţeĭ cărora nu se póte pronunţa fără avizul omuluĭ de sciinţă. Ast-fel sunt pruncuciderile, asfixiile, otrăvirile, rănirile, falşificările substanţelor alimentare din comerţ, omorurile, atentatele la pudóre, constatările existenţeĭ petelor de sânge, de spermă etc.

După cum vedeţĭ, Domnilor, raporturile Medicineĭ cu Dreptul sunt destul de numeróse.

Dreptul civil, dreptul penal, dreptul administrativ, canonic, militar, cele maĭ multe legĭ reclamă ajutorul cunoscinţelor medicale. Dreptul ginţilor chiar, dacă a abolit sclavagiul, aceasta a făcut-o graţie Fisiologieĭ, care a arătat că rasa omenească e una şi aceiaşĭ.

Din aceste raporturĭ ale sale cu Dreptul resultă în mod cât se póte de clar obiectul Medicineĭ-Legale.

Ea, pe de o parte, e chemată să ajute pe legiuitor în confecţionarea legilor, procurându-ĭ datele necesare fisiologice saŭ patologice pentru resolvarea diferitelor cestiunĭ, iar pe de altă parte, intervine zilnic în cercetările justiţieĭ pentru a studia acele cestiunĭ pentru resolvarea cărora se cer cunosciinţe medicale prealabile.

De aci marea importanţă a medicineĭ-legale se póte. zice fără exageraţiune, că onórea, libertatea şi avutul cetăţenilor pot depinde, de multe orĭ de hotărârile sale-

In adevĕr, în Civil, Medicina-Legală conservă bunu rile, calităţile şi titlurile iar în Penal, ea este un ga rant sigur al libertăţeĭ şi al onóreĭ compromise pe ne-

drept. Şi maĭ mult încă, analele sciinţeĭ aŭ înregistrat nenumĕrate erorĭ judiciare restabilite graţie numaĭ intervenireĭ Medicineĭ-Legale.

Acéstă importanţă a Medicineĭ-Legale a fost de mult recunoscută, căcĭ încă de la începutul veaculuĭ acestuia Gilbert, unul din primiĭ profesorĭ de Medicină-Legală ai Franţeĭ, s'a exprimat ast-fel într'o şedinţă a societăţeĭ de Medicină din Paris:

„Bine-facerile acesteĭ sciinţĭ sunt fără de marginĭ. Nu „e o acţiune, o mişcare a omuluĭ ce trăeşte în societate, „care să nu pótă cere luminile eĭ. Ea este cea d'întâiŭ, cea „maĭ sacră din magistraturĭ, pentru-că tot-d'a-una unicul „eĭ scop este: fericirea umanităţeĭ, liniştea şi siguranţa ce-„tăţenilor.“

Neapărat însă, Domnilor, Medicina-Legală n'a putut lua naştere de cât în urma celor alte ramurĭ ale Medicineĭ şi numaĭ atuncĭ când legislaţia desvoltându-se, ómeniĭ legiĭ aŭ simţit nevoia de a apela la cunoscinţele medicale.

Medicina-Legală nu există ca sciinţă aparte de cât din secolul XVII-lea.

De şi *Ambroise Paré*, chirurgul regilor Enric al II-lea şi al III-lea a publicat cel d'întâiŭ în Franţa, la 1575, un tratat general asupra Medicineĭ-Legale, totuşĭ leagănul acesteĭ sciinţĭ, ca şi al Antropologieĭ criminale moderne este în Italia, iar adevĕraţiĭ creatorĭ aĭ eĭ sunt mediciĭ italienĭ *Fortunatus Fidelis* şi maĭ cu sémă *Zacchias* care, la 1621, a publicat, într'un adevĕrat tratat de doctrină, tóte respunsurile sale la cestiunile ridicate de organizarea familieĭ şi a societăţeĭ în Dreptul Canonic.

Primele urme însă, de medicină legală le găsim la *Evreĭ*, a căror legislaţiune arată un profund sentiment de justiţie şi carĭ, din acest punct de vedere, sunt superiorĭ tuturor celor-l'alte naţiunĭ din *antichitate*.

In legile luĭ Moise găsim adevĕrate mĕsurĭ umanitare în ceea-ce priveşte modul cum trebuesc trataţĭ condamnaţiĭ. In Biblie găsim responsabilitatea martorilor şi a judecătorilor, garanţiele ce trebue să le presinte

tribunalele, publicitatea desbaterilor în faţa poporului întreg, egalitatea înaintea legeĭ, neîntrebuinţarea nicĭ unuĭ mijloc de tortură.

Legislaţiunea ebraică se ocupă de avort, de semnele virginităţeĭ, de viol, de crimele contra natureĭ, de sarcinĭ şi de facerĭ, de rănirĭ şi de omor, de îngroparea morţilor, de supliciĭ şi de maladiele contagióse. Iar asupra tuturor acestor cestiunĭ, ceĭ ce eraŭ chemaţĭ să se pronunţe ca experţĭ şi ca judecătorĭ în acelaşĭ timp, eraŭ preoţiĭ.

La *Grecĭ*, deşi din timpul luĭ Hipocrat existaŭ medicĭ publicĭ, legislaţiunea era atât de înapoiată în cât nicĭ nu putea fi vorbă de expertize medicale, iar cadavrele fiind considerate sacre, nimenĭ se nu putea atinge de ele.

Cu tóte acestea, ne-aŭ rĕmas de la Grecĭ câte-va fapte carĭ ar fi putut fi utilizate de Medicina-Legală.

Hipocrat a observat cel d'întâiŭ influenţa pe care neregularităţile menstruaţieĭ póte s'o aibă asupra stăreĭ mintale a fetelor.

Aristot a fixat la a patru-zecea zi epoca de animaţie a foetusuluĭ; mediciĭ grecĭ aŭ observat pentru prima óră deosebirea de culóre pe care o presintă pulmoniĭ unuĭ animal născut-mort, de aceĭ aĭ unuĭ animal născut viŭ şi cu tóte acestea docimasia pulmonară n'a fost aplicată în practică de cât pe la sfîrşitul seculuĭ al XVII-lea la 1682.

Romaniĭ, cu tótă înţelepciunea legilor lor, cu tótă perfecţiunea legislaţiuneĭ lor, care constitue una din cele maĭ preţióse părţĭ din moştenirea intelectuală a umanităţeĭ, n'aŭ putut beneficia de luminile Medicineĭ Legale, din causa stăreĭ rudimentare în care medicina se afla pe timpul lor.

In teorie legile romane apelaŭ la sciinţă, în practică însă, medicul nu intervenea nicĭ odată. Una din causele care a contribuit fórte mult ca Medicina-Legală să nu se desvolte la Romanĭ a fost modul de urmărirĭ, carĭ nu se făcea de acţiunea publică, ci numaĭ în urma plângerilor individuale.

Maĭ mulţĭ autorĭ, precum *Goeriker* şi *Gruner*, susţin că, examinarea exterióră a cadavrelor data de mult la Roma.

Corpurile tuturor acelora a căror mórte inspira bănuelĭ, eraŭ expuse în pieţele publice, pentru ca poporul să le examineze. Ast-fel aŭ fost expuse corpurile tribunuluĭ *Genucius*, al luĭ *Cesar*, al luĭ *Germanicus*, etc.

In legea celor 12 Table (anul 451 înainte de Christos) se găsesc câte-va disposiţiunĭ relative la fapte medicale, ast-fel sunt: tutela nebunilor, îmmormîntarea corpurilor în afară de oraş, deosebirea făcută între nebuniĭ furioşĭ, demenţiĭ, slabiĭ de minte şi aceĭ pe carĭ o bólă incurabilă îĭ lovea de incapacitate.

Legea Aquileia se ocupă de letalitatea rănirilor. In legile luĭ Adrian, Antoniu, Marcu Aureliu, Sever, se vorbeşte de durata normală a sarcineĭ, de pedepsele contra avortuluĭ. Justinian reformând legislaţia romană, dă un loc larg cestiunilor medicale.

Aprópe întréga Medicină-Legală o găsim în germene în *Codex Justinianeus*, în *Pandecte saŭ Digeste;* în *Institute* şi in *Novele*. Maĭ mult încă în *Digeste*, unde se găsesc aceste remarcabile cuvinte: *„Medici non sunt proprie testes, sed magis est judicium quam testimonium“*, intervenirea legală a móşelor este cerută asemenea în casurile de sarcinĭ îndoioase.

Intervenirea directă a mediculuĭ nu o întâlnim însă, de cât în *Evul de mijloc*, la popórele germane carĭ resturnând imperiul roman, aduc cu ele obiceiurile şi legile lor. Se găsesc urme despre necesitatea interveniriĭ mediculuĭ în legea Galică, în legile Germanilor numite *lex Alamanorum*; iar *Capitularele* luĭ Carol-Magnu cer în mod expres intervenirea mediculuĭ.

De aci, principiul expertiseĭ medicale a trecut în *Dreptul Canonic* care, sub influenţa creştinismuluĭ, modifică profund societatea civilă.

Decretalele papilor Grigorie al IX-lea şi Grigorie al XIII-lea se ocupă de *impotenţă, de căsătoriĭ, de facerĭ şi de operaţiunea cesariană, de legitimitatea nascerilor, de atentatele la pudóre, de crimele contra persónelor.*

Căsătoria declarându-se indisolubilă, a trebuit fatal ca să se recurgă la examinarea medicală în casurile de impotenţă — şi această expertiză medico-legală a fost cea d'întâiŭ care s'a introdus în practică.

Evenimentul cel maĭ important însă, pentru Medicina-Legală îl constitue apariţiunea Constituţiuneĭ criminale a împĕratuluĭ Carol-Quintu la 1532 care, sub titlu de *Constitutio Criminalis Carolina*, cere prin numeróse articole, examenul şi avisul medicilor, chirurgilor, móşelor înainte ca judecătorul să dea hotărîrea, în casurile de răniri, de omor, de facere clandestină, de infanticid, de avort, etc.

Graţie acestor disposiţiunĭ din Constituţia Carolină s'a ajuns la facerea autopsielor medico-legale.

Pe la mijlocul secoluluĭ al XVI-lea disecarea rănilor era usitată ca mijioc de explorare, deschiderea corpurilor însă, nu s'a început să se practice de cât pe la începutul secoluluĭ al XVII-lea, iar pe la mijlocul acestuia al XVII secol autopsiele deveniseră una din practicele regulate, graţie desvoltăreĭ ce luase Anatomia prin lucrările remarcabile ale luĭ Vésale, Sylvius, Ingrasias, Eustache şi Falope.

Perioada sciinţifică însă, a Medicineĭ-Legale nu începe dupĕ cum am avut onóre a vĕ arăta, de cât de la medicul italian *Zacchias* care, la 1621 a început să publice la Roma tratatul sĕŭ de Medicină-Legală în ḑece volume întitulat: *„Pauli Zacchiae, medici romani, quaestiones medico-legales opus jurisperitis maxime necessarium, medici perutile, coeteris non in jucundum“.*

De atuncĭ Medicina-Legală ca sciinţă a luat o aşa desvoltare în cât de-şi venită în urma celor-alte ramurĭ ale medicineĭ, s'a ridicat repede la nivelul lor, îmbogaţind, în tóte statele culte, literatura Medicală, cu un numĕr considerabil de opere de cea maĭ incontestată valóre datorite unor savanţĭ ca: *Foderé*, *Orfila*, *Devergie*, *Briand* şi *Chaudé*, *Trebuchet*, *Bayard*, *Marc*, *Tardieu*, *Legrand du Saulle*, *Tourdes*, *Brouardel*, *Lacassagne* şi *Vibert* în Franţa; *Casper*, *Wald*, *Buchner* în Germania; *Hofmann* la Viena; *Morgagni*, *Treschi*, *Pressuti*, *Gran-*

dolfi, *Lombrozo* în Italia; *Taylor, Cristison Guy* în Anglia; *Maschcka* în Praga, etc.

Medicina-Legală, Domnilor, de-şi cu o origină destul de recentă, ocupă astă-ḑĭ, dupĕ cum vedeţĭ, un loc remarcabil în Istoria Medicineĭ.

Progresele uimitóre făcute de acéstă sciinţă, importanţa din ce în ce maĭ mare a intervenireĭ eĭ în mersul justiţieĭ moderne, a făcut, fatal, ca şi învĕţămêntul acesteĭ sciinţe să facă progrese neîncetate, desvoltându-se cu deosebire învĕţămêntul eĭ practic.

Şi în acéstă privinţă, Domnilor, ca şi în atâtea altele, Franţa ţine primul loc.

De la 1880 cu deosebire, de când ilustrul meŭ profesor, d. Dr. *Brouardel*, a succedat mareluĭ *Tardieu* la catedra de Medicină-Legală a făcultăţeĭ de medicină din Paris, învĕţămêntul practic al Medicineĭ-Legale a luat acolo o mare desvoltare.

Primul act făcut de d. *Brouardel* a fost transformarea săleĭ de autopsie a Morgeĭ, într'un amfiteatru, unde ilustrul profesor îşĭ face lecţiunile sale cele maĭ importante.

Studenţiĭ anuluĭ al IV-lea, sunt obligaţĭ a urma aceste cursurĭ practice.

Aci, în fie-care Miercurĭ, d. *Brouardel*, consacră una saŭ douĕ ore, pentru examenul Medico-Legal al unuĭ cadavru adus pentru expertiză.

Importanţa acestor cursurĭ practice, este de netăgăduit. Aci eleviĭ pot învĕţa cum să învingă numerósele dificultăţĭ technice inerente orĭ-căreĭ autopsiĭ minuţióse, aci eĭ pot să vadă câte obstacole se ridică în contra mediculuĭ legist, câte interpretărĭ falşe se pot da constatărilor luĭ de părţile interesate, aci eĭ învaţă cum să distrugă tóte aceste obstacole, pentru ca adevĕrul să triumfe, pentru ca justiţie să se facă.

Aceste cursurĭ practice se continuă în tóte ḑilele sĕptămêneĭ de către asistenţiĭ ilustruluĭ profesor, carĭ formézǎ o falangă de distinşĭ medicĭ legiştĭ.

Tóte autopsiele de la Morgă se fac în presenţa ele-

vilor. Tot în presenţa lor se fac examenele microscopice, carĭ trebue să urmeze o autopsie complectă; se examinează lichidul din organizm, sângele, mucusul din diferite cavităţĭ, conţinutul stomaculuĭ, etc.

După cum se vede, la Paris, s'a făcut din învĕţămêntul medicineĭ-legale un fel de *Clinică mortuară*, tot atât de indispensabilă pentru înţelegerea cursuluĭ teoretic, ca şi tóte cele-alte clinicĭ.

Şi în adevĕr, un curs teoretic de medicină-legală, rĕmâne steril dacă nu e complectat prin un curs practic, asupra căruia trebue cu deosebire insistat.

Numaĭ iniţiindu-se D-niĭ studenţĭ la diferitele faze ale uneĭ expertize medico-legale, numaĭ resolvindu-se sub controlul vedereĭ şi pipăituluĭ D-lor, cestiunile atât de variate şi atât de neprevĕḑute ce se pot ridica de faptele de domeniul tribunalelor, numaĭ ast-fel se póte face un învĕţămênt medico-legal serios:—căcĭ în Medicina-Legală fie-căreĭ proposiţiunĭ trebue dată demonstraţiunea experimentală, de óre-ce o experienţă gravéză maĭ bine un fapt în memorie de cât o expunere orală orĭ cât de savantă ar fi ea expusă.

In Medicina-Legală maĭ cu sémă trebue lăsat de o parte noriĭ teorieĭ şi să rĕmânem pe tărâmul atât de solid al practiceĭ.

Şi Profesorul *Brouardel* e într'atâta pĕtruns de acest adevĕr, în cât a jertfit putem ḑice, învĕţămêntul teoretic pentru învĕţămêntul practic.

Cursul teoretic la facultate, d-nul *Brouardel* nu-l face de cât o dată saŭ de două orĭ pe sĕptămână într'un semestru numaĭ şi aci d-sa insistă iarăşĭ cu deosebire asupra părţeĭ practice, iar tot restul anuluĭ nu se face de cât învĕţămêntul practic.

Studenţiĭ în medicină aŭ în acelaşĭ timp, la dispoziţiune, laboratoriĭ speciale de medicină-legală, conduse de un personal suficient şi instruit.

Şi în aceştĭ din urmă anĭ profesorul *Brouardel* a propus cererea uneĭ diplome speciale acelora ce voesc să se facă Medicĭ-Legiştĭ după ce aŭ obţinut titlul de doctor. Astă-ḑĭ, în Franţa în urma legeĭ de la 1892 ni-

menĭ nu póte fi chemat ca expert la tribunal de cât dacă are 5 anĭ de practică.

La Lyon, profesorul *Lacassagre*, numaĭ în semestrul de iarnă ţine în fie-căre sĕptămênă un curs teoretic de medicină-legală şi o conferinţă practică relativă la cestiunele de antropologie şi statistică criminală.

Cele-alte douĕ trimestre sunt consacrate lucrărilor practice, ce sunt asemenea obligatoriĭ pentru studenţiĭ anuluĭ al IV-lea. La aceste lucrărĭ practice atât profesorul cât şi şefiĭ lucrărilor ţin conferinţe asupra expertizelor ce se fac.

Maĭ mult încă, la facultatea din *Lyon* s'a realizat o reformă, care dupĕ cât scim nu maĭ există în altă parte.

In timpul sesiunilor trimestriale ale Curţilor cu juraţĭ din departamentul Rhônuluĭ, orĭ de câte orĭ se întâmplă să existe şedinţĭ în carĭ mediciĭ-experţĭ sunt chemaţĭ să susţie actele lor medico-legale, învĕţĕmêntul medicineĭ-legale e strămutat acolo, învestiţĭ cu cărţĭ speciale, studenţiĭ intră în sala de audienţă ascultă desbaterile, se iniţiază la formele intimidante ale proceduréĭ juraţilor, şi urmăresc deposiţiile medicale şi disdiscutarea rapórtelor, fie de ministerul public, fie de apĕrare.

In acelaşĭ timp profesorul *Lacassagre* ţine un curs de medicină-legală la facultatea de drept din Lyon.

In *Italia,* învĕţământul medicineĭ-legale, şi în special al antropologieĭ şi al statisticeĭ criminale a făcut progrese considerabile.

Aci există catedre de Medicină Legală nu numaĭ în Facultăţile de Medicină dar şi la Drept.

D. *Enrico Ferri,* profesorul de dreptul şi procedură penală de la facultatea din *Florenţa,* face elevilor sĕĭ un important curs practic de antropologie şi statistică criminală. El conduce pe studenţĭ în închisorĭ, unde îĭ iniţiază la examinarea celor închişĭ, îĭ învaţă arta atât de dificilă a interogatoruluĭ şi le arată cercetările ce trebuesc făcute pentru a aprecia pe cât posibil starea fisică şi morală a criminalilor.

In Italia, ca şi la noĭ, orĭ-ce medic póte fi chemat să

facă o expertisă medico-legală. De şi Italia este légănul Medicineĭ-Legale, organisarea eĭ, atât ca exercițiŭ cât şi ca învĕțământ, lasă mult de dorit.

De şi aŭ laboratóre şi Institute de Medicină-Legală, studenţiĭ sunt privaţĭ de expertizele oficiale, de óre-ce aceste expertize nu sunt tot-d'a-una confiate celor însărcinaţĭ cu învĕţământul şi afară de Roma şi Neapole, în restul Italieĭ nu există morgĭ. Ast-fel după cum îmĭ afirma Profesorul *Tamasia* la Congresul din Moscva, în cele maĭ multe locurĭ din Italia pentru a instrui studenţiĭ se face Medicina-Legală simulată.

In Germania, organizarea universităţilor, atât de perfectă şi atât de complectă, din atâtea puncte de privire, se găsesce într'o stare de inferioritate manifestă în ceea ce privesce învĕţământul Medicineĭ-Legale.

In facultăţile germane, Medicina-Legală are un rol cu totul secundar. Profesorul de Medicină-Legală nu are titlul de profesor ordinar, el este profesor extraordinar, un fel de profesor agregat, cu o leafă maĭ mică de cât ceĭ-l'alţĭ profesorĭ. Iar studenţiĭ nu sunt obligaţĭ de a depune examen de Medicină-Legală cu tóte că institutele de medicină-legală ce le-aŭ Germaniĭ nu le are nicĭ un stat în Europa. Acésta însă nu va să zică că Medicina-Legală este depreciată la eĭ; ci din contra, după cum veţĭ vedea tocmaĭ că i se dă omare importanţă, de aceea nu obligă studenţĭ de a se ocupa cu Medicina-Legală.

Căcĭ pentru a se respunde necesităţilor absolute pe care statul le are de medicĭ legiştĭ cât şi de medicĭ igieniştĭ, s'a organisat în Germania un corp de medicĭ specialĭ, carĭ aŭ a se ocupa cu medicina de Stat, adică cu igiena publică şi cu medicina-legală.

In Prusia aceştĭ medicĭ pórtă numele de *Kreisphisicus* iar în Bad de *Bezirksarzt*, *Kreisarzt* etc.

Pentru a fi numiţĭ, eĭ trec, înaintea uneĭ comisiunĭ întocmită de minister, un examen special, care se numeşte *phisicats-examen*.

Iată cum se daŭ aceste examene în Bavaria de exemplu, unde organisarea acestor medicĭ este maĭ perfectă de cât în cele l'alte părţĭ ale Germanieĭ.

Examenul se face odată pe an la Münich, de obiceiŭ în luna Iulie. Comisiunea examinatoare este presidată de directorul serviciuluĭ sanitar al ministeruluĭ de interne.

Membriĭ juriuluĭ se compune din profesorul de igienă şi psychiatrie de la Universitatea din privatul-docent care predă medicina-legală şi dintr'un Medicinaerath delegat de minister. Universitatea n'are nimic d'a face în acest examen.

Candidaţiĭ trebue să fie doctorĭ în medicină şi să fi practicat medicina timp de doĭ anĭ. Cu şease lunĭ înainte de examen, candidatuluĭ i se dă două chestiunĭ de tratat una asupra igieneĭ, alta asupra Medicineĭ-Legale. El desvoltă fie-care din aceste subiecte în câte un memoriŭ pe care îl adreséză preşedinteluĭ juriuluĭ.

Dacă memoriile sunt primite, candidatul e convocat la Münich pentru a trece examenul practic şi oral. Acest examen se face asupra igieneĭ, asupra Medicineĭ Legale psychiatrieĭ şi poliţieĭ sanitare.

In ceea-ce privesce medicina-legală, în particular, candidatul trebue să facă o autopsie şi să dicteze protocólele, să examineze o plagă saŭ o rănire şi să redijeze uu raport asupra casuluĭ care i se dă.

Mediciĭ, carĭ aŭ trecut acest examen sunt numiţĭ *Amtlichaerzte*, adică medicĭ funcţionarĭ.

Aceştĭ Amtlichaerzte sunt de două categoriĭ în Bavaria: uniĭ sunt *Landesgerichtsaerzte*, alţiĭ *Bezirksaerzte*.

Ceĭ d'întâiŭ sunt medicĭ-legiştĭ şi nu depind de cât de Ministerul de justiţie, ceĭ-l'alţĭ sunt medicĭ administrativĭ, carĭ se ocupă în special de igiena publică şi depind de ministerul de interne.

In Bavaria există dar o deosebire între aceste două felurĭ de funcţionarĭ; medicul legist nu face de cât medicina-legală.

Aceiaşĭ disposiţie există şi în Saxa. In cele-alte părţĭ ale Germanieĭ aceste două funcţiunĭ sunt întrunite în Pusia. Keisphysicus este în acelaşĭ timp şi medic-legist şi medic administrativ, adică ceea-ce sunt la noĭ mediciĭ de oraş.

In Facultăţile germane ca şi în cele-alte facultăţĭ

streine, postul de Profesor este încredinţat medicului-legist saŭ vice-versa, şi acéste există deja la eĭ de aprópe 70 de anĭ, căcĭ Profesorul *Casper* scria în tratatul sĕŭ de Medicină-Legală relativ la învĕţământul aceteĭ sciinţe urmĕtórele rândurĭ la anul 1862:

„Este peste tot recunoscut ca învĕţământul Medicineĭ-legale nu este posibil de cât când Profesorul posedă un mare fond de practică, ea se basează cu totul pe realitate şi nu şe póte de cât să se rătăcéscă dacă se dedă teorieĭ şi speculaţiuneĭ.

Cu alte cuvinte, profesorul de Medicină-Legală trebue să practice saú să fi practicat Medicina-Legală după cum profesorul de Clinică trebue să practice saŭ să fi practicat medicina.

De aceste resóne guvernele aŭ fost bine inspirate, când aŭ ajuns de a reuni în aceleaşĭ mâinĭ funcţiunile de profesor de Medicină-Legală şi medic-legist.

Acésta există în Berlin de 30 de anĭ precum şi în cele-alte Universităţĭ Prusiene şi în Austria, Bavaria, Rusia, Franţa, Suedia, şi peste tot nu aŭ avut de cât să se felicite de acéstă stare de lucrurĭ, care procura ast-fel bunĭ medicĭ-legiştĭ.

Acéstă fericită combinare ar trebui să existe peste tot; prin ea profesoriĭ de Medicină-Legală ar fi scoşĭ din acestă supărătóre posiţiune, în carĭ eĭ ceĭ d'întâiŭ înţeleg tóte inconvenientele; de a profesa o sciinţă şi de a fi privat de tóte sursele de observaţiune.

Capitalele ca Berlin, Viena, Londra, Paris, vor rămâne tot-d'a-una centrurile marĭ, care vor da impulsiune sciinţeĭ, însă nu s'ar putea face ast-fel ca în oraşele maĭ puţin importante unde se găsesc Tribunale şi închisorĭ, ca Profesoriĭ de Medicină-Legală să fie chemaţĭ ca experţĭ în casurile criminale chiar puţin numeróse ce se presintă?

Sciinţa cât şi practica vor găsi avantagele lor, şi acest învĕţământ după natura ar fi asemenea în aceste oraşe fórte profitabil studenţilor în drept, pentru care cunoscinţele Medicineĭ-Legale sunt de un atât de mare interes".

In *Austria* învĕţământul şi exerciţiul Medicineĭ-Legale este aprópe ca în Germania. In facultăţĭ cursurile sunt facultative; însă la sfârşitul anuluĭ trebue să daĭ examen *teoretic*. Profesorul este Profesor ordinar, are laborator special şi muzeŭ de Medicină-Legală şi autopsiile se fac la spitalul central unde se aduc tóte cadavrele care necesită o autopsie Medico-Legală.

Aceste autopsiĭ sunt făcute de Profesor saŭ ceĭ 2 asistenţĭ aĭ sĕĭ, carĭ sunt Prosectorĭ aĭ oraşuluĭ Viena. Pentru a ajunge însă Medic-Legist saŭ de oraş trebue să aĭ 3 anĭ de practică şi să daĭ un examen special asupra Medicineĭ-Legateĭ, Higieneĭ, Toxicologie, Psihiatrie, maladielor infecţióse, Farmacologie şi legile sanitare.

Maĭ înainte de a da acest examen trebue să fi urmat 6 lunĭ un curs practic de Medicină-Legală, chimia legală igienă, farmacologie, bóle mintale şi să posezĭ un certificat de la profesoriĭ respectivĭ că aĭ frequentat aceste cursurĭ.

In *Rusia*, — învĕţămêntul Med. Legale şi exerciţiul este aprópe ca la noĭ. In universităţĭ există cursurĭ de Medicină-Legală obligatoriĭ. Toţĭ mediciĭ sunt chemaţĭ să facă expertize Medico-Legale. Posedă institute anume de Medicină-Legală bine înzestrate şi sălĭ de autopsiĭ alipite Instutuluĭ de Anatomie.

Tóte cursurile se ţin în institutele Medico-Legale şi cursurile sunt tóte demonstrative. Nu posed însă Morgĭ speciale. Profesoriĭ sunt toţĭ medicĭ-legiştĭ. Literatura Medico-Legală lasă mult de dorit, nu aŭ nicĭ un tratat rus de Medicină-Legală şi studenţiĭ saŭ mediciĭ se servesc de Medicina-Legală a luĭ *Hoffmann*, tradusă în rusesce.

In Anglia, ţara eminamente practică, nu numaĭ Medicina-Legală, dar tóte cursurile medicale sunt transformate în cursurĭ demonstrative. Posedă institute speciale de Medicină-Legală şi Morgĭ şi fie-care oraş are medicul sĕŭ legist special.

In Belgia şi *Elveţia* învĕţămêntul şi exerciţiul Medicineĭ-Legale, este identic ca în Franţa.

Iată, Domnilor, pe scurt, starea Medicineĭ-Legale în principalele state ale Europeĭ.

După cum vedeţĭ, tóte statele tind la un lucru, specialisarea în Medicina-Legală ca şi în cele-l'alte ramurĭ ale medicineĭ, desvoltarea învĕţămîntuluĭ practic şi ceva maĭ mult, cer şi o diplomă specială pentru Mediciĭ Legiştĭ, şi din acestea reese în destul importanţa ce o are Medicina legală în societate şi garanţiile ce trebue să se presinte un Medic legist.

Ţara nóstră, care a urmat pas cu pas tóte progresele făcute de cele-l'alte ţărĭ pe tărâmul tuturor sciinţelor, nu a rĕmas îndărăt nicĭ cu Medicina-Legală.

Legile vechĭ ale ţĕreĭ nóstre, prevĕd în nenumĕrate casurĭ intervenirea medicilor şi de la adoptarea şi la noĭ a Coduluĭ Napoleon, 'ĭ s'a dat şi o maĭ mare întindere.

Cel maĭ mare eveniment însă pentru Medicina-Legală a fost reformele aduse prin înfiinţarea învĕţămînţuluĭ Medicineĭ şi a organizăreĭ serviciuluĭ sanitar de către venerabilul D. Dr. N. *Creţulescu* şi nemuritorul *Davila*, carĭ la 1885 aŭ înfiinţat şcóla naţională de Medicină, iar la 1860 aŭ prevĕdut în program şi o catedră de Medicină-Legală, încredinţând'o d-luĭ Dr. *Athanasovici*.

Până la acéstă epocă, expertizele se făceaŭ de medicĭ de oraş, carĭ purtaŭ ca şi în Austria titlul de *fisicus* iar cu venirea D-luĭ *Creţulescu* ca ministru de interne, şi a luĭ *Davila* ca inspector general al serviciuluĭ sanitar, s'a reorganizat cu totul serviciul sanitar al ţĕreĭ, ast-fel la 1862, s'a înfiinţat Consiliul Medical Superior; s'a schimbat titlul medicilor fisicĭ în acela de medicĭ de oraş şi de judeţ,—s'aŭ înfiinţat mediciĭ de arondisment, S'aŭ însărcinat mediciĭ de oraş, de judeţ, şi de arondismente cu lucrările medico-legale.

S'a publicat un formular cum trebue să se redigeze rapórtele medico-legale, — s'a înfiinţat pe lângă ministerul de interne un post de Medic-legist plătit cu o mie leĭ pe lună, încredinţându-se maĭ întâiŭ acest post d-luĭ

Profesor *Felix*, apoĭ Prof. *Marcovicĭ* şi în fine Profesoruluĭ *Athanasovicĭ* care era şi profesor de Medicină-Legală, tot la acea epocă s'a publicat şi Instrucţiunile pentru medicul-legist al capitaleĭ Bucurescĭ.

Iată Domnilor, ce găsim în acele instrucţiunĭ de la 1862:

„Medicul legist al capitaleĭ este tot de odată membru al consiliuluĭ medical superior şi profesor de Medicină-Legală la şcóla naţională de medicină.

La capitolul Misia mediculuĭ, găsim: medicul legist ca profesor de Medicină-Legală, va întrebuinţa mijlócele materiale, care iĭ oferă postul seŭ pentru învĕţătura practică a elevilor în lucrările Medîco-Legale.

La capitolul „Invĕţătura practică a medicineĭ legale" găsim: Pentru tóte cercetările Medico-Legale din raionul capitaleĭ, carĭ se fac sub direcţia Mediculuĭ Legist, cu excepţia acelora, care nu suferă amânare de câte-va ore, se va hotărî o oră fixă pentru tóte ḑilele ca eleviĭ claseĭ superióre aĭ şcóleĭ de medicină, care vor fi desemnaţĭ pentru acésta de Directorul, ca să asiste cercetărilor.

La fie-care cercetare va îndeplini un alt elev funcţia de secretarul comisieĭ medico-legale.

Autopsiile legale se vor face cu ajutorul elevilor.

Tot la 1862 s'a publicat şi primele lecţiunĭ de Medicină-Legală culese de unul din ceĭ maĭ distinşĭ studenţĭ *N. Măldărescu*, care astă-ḑĭ mi-a făcut onórea de a mĕ prezenta D-vóstră în calitatea sa de Decan al facultăţeĭ de Medicină.

Vedeţĭ Domnilor, cât de înaintaţĭ eram la 1862 şi ce pas mare am făcut îndărăt de atuncĭ.

Acéstă stare de lucrurĭ înfloritóre pentru Medicina-Legală nu a durat mult, căcĭ, pentru motive de personalităţĭ, postul de Medic-Legist de la Interne a fost suprimat şi reînfiinţat după câte-va la Justiţie, când în loc să fie numit medic legist tot profesorul de Medicină-Legală, a fost numit un altul, ast-fel că invĕţămêntul Medicineĭ-Legale a avut să sufere mult timp din causa lipseĭ complecte de învĕţămênt practic şi tocmaĭ la

1880 cu venirea domnuluĭ profesor *Şutzu* la catedra de Medicină-Legală, învĕţământul practic a reînceput să învie căcĭ d-sa a cerut ministeruluĭ de Justiţie că să oblige pe medicul-legist ca orĭ de câte orĭ are vre-o autopsie Medico-Legală să permită să asiste cu studenţiĭ.

Profesoruluĭ *Şutzu* prin urmare ĭĭ revine meritul de a fi reînceput lucrările practice şi de a învinge tóte obstacolele, alergând cu studenţiĭ din spital în spital pe unde era de făcut câte o autopsie Medico-Legală.

De la înfiinţarea Instituluĭ Medico-Legal al ministeruluĭ de justiţie (1892), Profesorul şi studenţiĭ aŭ găsit în acest Institut o sursă nesecabilă de material şi prin organisarea acestuĭ Institut ţara nóstră şi-a ajuns un ideal pe care multe ţĕrĭ îl viséză încă, serviciile ce acest Institut aduce învĕţământuluĭ Justiţieĭ şi societăţeĭ întregĭ, sunt inapreciabile.

Astă-ḑĭ dupĕ 35 anĭ postul de profesor de Medicină-Legală şi medic-legist, se găsesce din noŭ de şi într'un mod provisoriŭ în mâinile uneĭ singure persóne.

Cât timp voiŭ avea, acéstă înaltă misiune, vĕ promit că'mĭ voiŭ da tóte silinţele, ca să-mĭ fac datoria, D-vóstră veţĭ fi ceĭ maĭ bunĭ judecătorĭ.

Cât timp vom fi împreună îmĭ voiŭ da tótă silinţa să vĕ conving de un lucru că Mediculuĭ-Legist ĭĭ trebue o educaţie specială atât de sciinţifică cât şi morală, căcĭ Domnilor, să nu uitaţĭ nicĭ-odată că nu există misiune maĭ înaltă de cât aceea a mediculuĭ chemat să se pronunţe dacă un prevenit este vinovat saŭ nu, lucru care cere cea maĭ înaltă echitate.

Insărcinat cu examinarea nenorociţilor, pe care o hotărîre a sa ĭĭ póte smulge de la o pedépsă infamantă, arbitru prin urmare al onóreĭ familiilor, medicul nu trebue să piardă din vedere interesele marĭ ale societăţeĭ, pe care trebue să le respecte în acelaşĭ grad. Ţipetele poporuluĭ saŭ severitatea magistraţilor nu trebue să-l abată de la sarcina sa de om de sciinţă şi de martor.

Datoria sa este să declare adevĕrul, societatea va ace în urmă din aceste adevĕrurĭ aceea ce-ĭ va plăcea.

Sunt Domnilor, circumstanţe nenorocite unde pasiunea se amestecă în expertizele M^dico-Legale, unde o opiniune publică prevenită pare că voeşte să apese cu influenţa sa ocultă asupra decisiuneĭ aşteptate, eĭ bine, medicul trebue să aibă energia să reziste contra acesteĭ influenţe, fără nicĭ o ezitare, el trebue să depărteze tot ce-l póte abate de la calea dréptă ce i-o indică cunoscinţele sale, orĭ care ar fi perderile ce ar putea trage pentru el acest mod de a lucra.

Nicĭ temerea de a displace opiniuneĭ curente, nicĭ impopularitatea ce ar putea-o dobîndi pronunţîndu-se în sensul adevĕruluĭ, nicĭ murmurile ce le-ar putea ridica, nicĭ blanurile deschise, nicĭ disgraţia ascunsă, nimic nu trebue să influenţeze asupra hotărîreĭ unuĭ Medic-Legist.

El nu are şi nu trebue să aibă de cât un singur guid: *Adevĕrul* şi *Sciinţa*, şi un singur judecător *Consciinţa* sa, al căreĭ respuns secret să-l pótă asculta tot-d'a-una în orele de linişte fără închietudine şi fără turburare.

Să căutăm să dăm confraţilor, bolnavilor, administraţieĭ şi justiţieĭ, concursul cel maĭ luminat, să afirmăm cu autoritate aceea ce credem că este adevĕrul, orĭ cât de impopular ar fi el, şi să obligăm puterile publice şi societatea să se gîndéscă şi să zică că: *Medicul înainte de a fi un savant, este maĭ întâiŭ un om cinstit*.

Numaĭ aceĭ conduşĭ de acest ideal, aŭ dreptul să pórte titlul de *medicĭ-legiştĭ*.

